

**ANALIZA DE IMPACT EX-ANTE A STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL PROPRIETĂȚII
INDUSTRIALE
METODOLOGIE DE LUCRU**

Perioada de cercetare a fost cuprinsă între iunie – septembrie 2020. Din punct de vedere metodologic, lucrarea este elaborată într-un cadru analitic de identificare și definire a problemelor.

Componenta cheie a analizei este identificarea problemei / problemelor, care reprezintă și punctul de plecare pentru orice propunere și evaluare a opțiunilor de obiective și măsuri ce vor fi recomandate.

Metodologia utilizată pentru realizarea prezentei analize a acoperit atât metode calitative cât și metode cantitative de analiză, avându-se în vedere următoarele instrumente de cercetare:

- analiza și interpretarea legislației în vigoare, atât la nivel național cât și la nivel european/internațional;
- analiza rapoartelor europene/internaționale cu privire la domeniul proprietății industriale și cel al inovării;
- cercetarea online a analizelor, rapoartelor și studiilor efectuate în acest domeniu și analiza datelor statistice existente;
- analiza informațiilor primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate de către experții Institutului pentru Politici Publice următoarelor instituții: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Curtea de Apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Informațiile solicitate au făcut referire la categoriile de date pe care instituțiile le înregistrează și raportează cu privire la încălcarea drepturilor de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

proprietate industrială și la resursele umane implicate în activități legate de acest domeniu;

- analiza informațiilor primite în urma solicitărilor de informații de interes public în baza legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații, adresate de către experții Institutului pentru Politici Publice tuturor instituțiilor de învățământ superior de la nivel național, de stat și privat (78 de unități). Informațiile solicitate au făcut referire la studierea domeniului proprietății industriale/intelectuale în cadrul facultăților, numărul de absolvenți care au studiat respectivele materii, cât și numărul de centre de cercetare ce se regăsesc în cadrul respectivelor instituții de învățământ superior și numărul cadrelor de cercetare ce desfășoară activitate în acestea.

Mecanismul partenerial cu actorii relevanți din mediul economic stă baza evaluării variantelor de soluționare propuse prin Analiza ex-ante, prin analiza părților interesate, respectiv a relațiilor dintre acestea, cu scopul de a identifica și înțelege necesitățile și așteptările de interes major ale părților interesate și de a asigura fundamentarea variantelor de soluționare. Prin urmare, în cadrul cercetării s-a desfășurat un proces de colectare calitativă de date, prin folosirea interviurilor directe, pentru colectarea observațiilor reprezentanților părților implicate în toate aspectele ce țin de domeniul proprietății industriale în România. Prin acest proces de colectare de date au fost vizați un număr de 27 de reprezentanți ai părților interesate printre care inventatori persoane fizice, reprezentanți ai mediului academic, reprezentanți ai centrelor de cercetare din mediul academic, reprezentanți ai mediului privat, consilieri în proprietate industrială, reprezentanți ai institutelor naționale de cercetare și ai clusterelor de inovare, reprezentanți ai centrelor regionale PATLIB, reprezentanți ai mediului bancar, conform Tabelului 1 de mai jos. Printre persoanele/instituțiile selectate pentru desfășurarea interviurilor s-au numărat universități de renume la nivel național, atât din București cât și din vestul țării, consilieri în proprietate industrială cu experiență de mai mult de 30 de ani în domeniu, companii importante ce își desfășoară activitatea în domeniul proprietății industriale. De asemenea, au fost intervievați reprezentanți a 4 mari companii din România.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Tabel 1. Tipurile de furnizori în funcție de categorii și subcategorii

TIP	CATEGORIE	SUBCATEGORIE
Furnizor	Instituție	Oficiul de Stat pentru Inventții și Mărci
Furnizor	Instituție	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
Furnizor	Instituție	Înalta Curte de Casație și Justiție
Furnizor	Instituție	Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
Furnizor	Rețea regională de centre PATLIB	Centre regionale OSIM
Furnizor	Mediul Privat	Consilier în proprietate industrială /companie de proprietate industrială
Client	Mediul Privat	Companii care au portofolii de proprietate industrială/ cu potențial ridicat de inovare
Client	Persoană fizică	Inventatori
Client	Academic	Universități
Client	Cercetare - dezvoltare	Institute Naționale de Cercetare
Client	Academic - cercetare - dezvoltare	Centre de cercetare din cadrul Universităților

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

Interviurile s-au desfășurat pe baza unei grile de întrebări, elaborată de experții IPP și agreată cu echipa OSIM (atașată mai jos). Grila de interviu elaborată se adresează tuturor categoriilor de părți interesate care sunt sau pot fi afectate de politicile din domeniul proprietății industriale în România. Tematicile și întrebările au fost concepute pentru a facilita interviurile cu părțile interesate și pentru a reprezenta o bază de discuții cu acestea, în cadrul fiecărui interviu apărând și subiecte noi, neincluse în grila de întrebări inițială, subiecte ce reprezintă o valoare adăugată în cercetarea de față, întrucât reprezintă aspectele semnalate cu prioritate de persoanele interviuate. Discuțiile cu părțile interesate din domeniul proprietății industriale în România au fost structurate pe trei segmente, și anume:

- organizarea și performanța sistemului de înregistrare și protecție a proprietății industriale din România;
- gradul de conștientizare privind proprietatea industrială în diferitele medii, și C. exploatarea comercială a proprietății industriale;
- exploatarea comercială a proprietății industriale.

Procesul de administrare a instrumentelor de colectare a datelor a reprezentat realizarea unei baze de date cu răspunsurile reprezentanților interviuați, astfel încât procesul de analiză și interpretare a datelor colectate să fie unul cât mai eficient și obiectiv. Interpretarea datelor colectate a avut în vedere următoarele aspecte:

- centralizarea datelor colectate pe categorii de subiecți;
- analiza și interpretarea datelor obținute de la respondenți în urma interviurilor;
- utilizarea metodei analizei comparative pentru a determina scenariul cel mai eficient în soluționarea probleme identificate;
- colectarea și interpretarea de situații relevante prezentate de către respondenți.

Pe baza informațiilor colectate în cadrul interviurilor și a feedback-ului interviuaților s-a elaborat o analiză de tip SWOT a sistemului actual al proprietății industriale în România, pentru a identifica punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările, abordare care va ajuta la stabilirea

UNIUNEA EUROPEANĂ

și structurarea priorităților de dezvoltare a domeniului la nivel național în următoarea perioadă.

În același context, procesul a oferit oportunitatea identificării factorilor-cheie ce vor putea fi cooptați în elaborarea și implementarea viitoarei *Strategii Naționale de proprietate industrială*.

În urma analizării factorilor problemei au fost elaborate trei variante de soluționare, fiecare fiind evaluată în funcție de un set stabilit de criterii de bază, urmând ca varianta optimă să fie propusă pentru a fi preluată în viitoarea *Strategie*. În acest context, evaluarea reprezintă un proces interactiv în care părțile interesate chestionate prezintă opinii și recomandări privind situația actuală a sistemului de proprietate intelectuală în România și sugestii pentru direcțiile principale de acțiune ale viitoarei strategii și, de asemenea, un proces iterativ în care recomandările părților interesate sunt luate în considerare în momentul elaborării diferitelor variante de soluționare.

Criteriile de bază care au fost luate în considerare în procesul de evaluare sunt următoarele:

- **Relevanța:** presupune evaluarea legăturilor între problemele socio-economice existente și obiectivele ce pot fi definite; în ce măsură sunt relevante obiectivele propuse pentru nevoile și prioritățile identificate ale sistemului?
- **Eficacitatea:** are în vedere ce se poate realiza în mod obiectiv și pragmatic din ceea ce se poate planifica, comparându-se de fapt realizările și impactul estimate.
- **Eficiența:** se referă la raportul între realizările estimate (*outputs*) și resursele utilizate pentru a le obține; cât de bine pot fi alocate resursele în ceea ce privește obținerea de efecte sau rezultate?
- **Impactul:** se referă la anticiparea efectului de ansamblu al beneficiilor obiectivelor propuse pentru viitoarea *Strategie* asupra unui număr cât mai mare de beneficiari ai sistemului, justificând astfel utilitatea celor propuse în raport cu nevoile și cu problemele socio - economice care trebuie rezolvate.
- **Sustenabilitatea:** evaluează abilitatea ca efectele implementării viitoarelor obiective strategice să dureze pe termen mediu și lung.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- **Consecvența și coerența:** se analizează dacă există o legătură logică între obiectivele și măsurile propuse și analiza socio-economică, dacă acestea sunt consecvente și sunt bine integrate în obiectivele stabilite.
- **Corelarea** activităților propuse în domeniul proprietății industriale cu documentele strategice relevante, respectiv, Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020, Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020 și Documentul de Politică Industrială al României 2018.

Anexa 1. Grila de întrebări

A. Organizarea si performanta sistemului de inregistrare si protectie a proprietatii industriale din RO

OSIM este un organ de specialitate a administratiei publice centrale, in subordinea Ministerului Economiei, avand mai multe roluri:

- *De inregistrare a DPI*
- *De administrare a bazelor nationale ale DPI*
- *De promovare a inovarii si ridicarea gradului de constientizare asupra PI*
- *De consultanta si expertiza pentru economia nationala, diseminare a informatiilor*
- *De sprijin pentru apararea si executarea DPI pentru organele administrative si judecatoresti competente*
- *De cooperare si corelare cu evolutia PI la nivel european si international - organizatiile si partenerii europeni si internationali*

Tinand cont de modul de organizare a sistemului proprietatii intelectuale in RO, precum si de complexul de responsabilitati ale OSIM in gestionarea proprietatii industriale se impune a se stabili modul in care OSIM raspunde acestor atributii pe baza feedback-ului beneficiarilor.

- In Romania functioneaza un sistem dual, diferit fata de alte state, doua institutii publice care gestioneaza Proprietatea Intelectuala in Romania – OSIM si ORDA – in subordinea a doua ministere diferite. Cat de bine functioneaza acest sistem?
- Care ar trebui sa fie directiile de dezvoltare ale sistemului de proprietate intelectuala in RO pentru urmatorii ani?
- Exista suficient personal calificat in domeniul DPI in cadrul institutiilor statului (OSIM, politie, instante etc.) implicate in inregistrarea si asigurarea respectarii DPI?
- Cat de respectate sunt drepturile de PI in Romania? Care este evolutia gradului de respectare si ce ar putea face in plus autoritatile statului in acest domeniu?
- Pot fi identificate propuneri de modificare a cadrului legislativ in vederea reglementarii unor bune practici identificate in alte tari sau pentru o mai buna armonizare cu legislatia europeana, conventiile si tratatele internationale in domeniu la care RO este parte?
- Cat de bine sunt acoperite din punct de vedere legislativ noile provocari ale economiei digitale?
- Care este gradul de autonomie al OSIM?

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Cat de extinsa este prezenta regionala?
- Cat de automatizate sunt procesele?
- Exista sincope in procesele de examinare si reexaminare desfasurate de OSIM?
- Cat de greoaie si birocratice sunt procesele de examinare si inregistrare?
- Cat de costisitoare sunt procedurile de inregistrare in raport cu beneficiile oferite?
- Ce alte servicii ar putea oferi OSIM titularilor / viitorilor titulari ai DPI?
- Cat de bine comunica OSIM? Sunt puse la dispozitia publicului toate informatiile relevante?
- Ce alte informatii sau servicii ar putea fi dezvoltate de OSIM pentru a incuraja cresterea numarului de solicitari de inregistrare in RO?
- Ce probleme au fost identificate in procesul de inregistrare?
- Este cunoscuta initiativa OSIM "Plicul cu Idei"?
- Se poate constata o evolutie pozitiva in prestarea serviciilor de catre OSIM in ultimii 10 ani?
- Cat de pregatiti sunt intermediarii serviciilor de PI in RO?
- Cati consilieri in PI si avocati in acest domeniu isi desfasoara activitatea in RO? Este numarul lor adecvat pentru cererea de pe piata romaneasca?
- Este raportul cost-beneficiu echilibrat in ceea ce priveste serviciile oferite de intermediari?
- Ce servicii ar putea oferi suplimentar intermediarii?

B. Constientizarea privind PI in diferitele medii:

Gradul de constientizare si de informare asupra implicatiilor si beneficiilor pe care le ofera DPI este determinant pentru conturarea comportamentului factorilor capabili de generare a inovarii in mediul privat. Este importanta identificarea masurii in care sunt prezente si cunoscute informatii relevante in domeniul PI de catre potentialii beneficiari ai acestuia.

- Care este gradul de constientizare la nivelul mediului de afaceri romanesc a beneficiilor pe care le ofera PI?
- Modul in care PI este integrata in strategia companiilor – poate fi integrata in companii de orice marime?
- Gradul de cunoastere a PI pentru IMM-uri, cat de accesibile sunt informatiile pentru acestea? Exista programe sau facilitati speciale pentru IMM-uri care sa stimuleze procesul inovativ la nivelul acestora?

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Cum se explica faptul ca in RO numarul solicitantilor de brevete este mult mai mare in randul persoanelor fizice raportat la situatia tarilor dezvoltate?
- Ce lipseste mediului economic pentru a stimula generarea de solutii inovative brevetabile?
- Cat de cunoscute sunt elementele ce tin de PI pentru transferul tehnologic in cadrul activitatii de cercetare-dezvoltare-inovare desfasurate in universitati, atat la nivelul profesorilor cat si la nivelul studentilor / doctoranzilor? Este PI inclusa in strategia sau politica Universitatii?
- Cat de cunoscute sunt elementele ce tin de PI pentru transferul tehnologic in cadrul activitatii de cercetare-dezvoltare-inovare desfasurate in institutetele nationale de cercetare, dar si in institutetele private de cercetare? Este PI inclusa in strategia sau politica INCD-ului?
- Cat de stimulat este mediul de afaceri sa inoveze prin programe si politici guvernamentale? Exista suficiente mecanisme de stimulare, pot fi identificate si altele?
- Cat de prezenta este PI in sistemele de educatie, inclusiv in educatia profesionala?
- Cat de cunoscute sunt schemele guvernamentale nationale / europene de sprijin in domeniul inovativ?

C. Exploatarea comerciala a PI – valorificarea economica a DPI:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Elementul determinant al înregistrării DPI și al beneficiului protecției acordate este exploatarea comercială a obiectului protecției. Este importantă identificarea gradului în care există suficiente instrumente în RO pentru asigurarea unei valorificări economice facile a DPI.

- Există suficiente firme / centre specializate în transfer tehnologic cu cunoștințe în evaluarea și negocierea PI?
- Care sunt principalele bariere întâmpinate în exploatarea DPI?
- Managementul veniturilor din PI – crearea de start-up-uri și spin-off-uri – este cunoscut rolul acestora?
- Existența unor practici de evaluare (standard) a PI – standarde internaționale pentru evaluare a marilor și pentru asset management
- Existența unui cadru legal pentru acceptarea activelor PI ca garanții pentru împrumuturi bancare care să finanțeze eventuale investiții – sunt necesare ambele perspective din partea investitorilor și din partea celor care să poată fi finanțati
- Existența unui cadru legislativ corespunzător privind licențierea sau cesiunea DPI
- Care sunt mecanismele de conectare a inventatorilor cu investitorii – existența unei burse?
- Care este calea de inițiere a unui dialog între o universitate / INCD și un investitor?

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

www.poca.ro

